

STUDENTSKÉ NOVINY v JaTEČKA

Rozhovor s
Radkem
Havlíkem

Žáci naší školy
na dobrodružství
v Banátu

Téma mentálního
zdraví s
psychoterapeutkou

Začátek roku
a futsalová liga

ZÁŘÍ-ŘÍJEN 2023

Milé čtenárky, milí čtenáři,

představujeme Vám první poprázdninové číslo našeho školního časopisu! Po krásném a zcela jistě zážitky nabitém létě tu znova máme podzim a s ním také začátek nového školního roku. A to pro mnohé z nás nevěstí nic dobrého, doufáme ale, že u našeho nového čísla si budete moci alespoň na chvíli oddechnout a možná se i trochu zasmát. Neváhejte se začít třeba do dalšího z našich rozhovorů, tentokrát s milovníkem cestování a legendou našeho gymnázia — Radkem Havlíkem. Můžete se také ohlédnout za davovým šílenstvím v první den školy s naší autentickou reportáží. Pokud patříte mezi futsalové nadšence, v závěru čísla najdete veškeré výsledky školní futsalové ligy. Máte-li jakékoli připomínky nebo nápady, napište nám na email: noviny.jatecka@gymjat.cz

Za celý redaktorský tým Vám přejeme spoustu štěstí a trpělivosti do nového školního roku a budeme se zase těšit v novém čísle.

Redaktorský tým časopisu JaTEČKA

OBSAH

3	...	OBSAH
4	...	PRVNÍ ŠKOLNÍ DEN
5	...	ANNA(FÓR)A
6-7	...	BANÁTSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ
8-9	...	(NE)SKRYTÉ KRÁSY ÚSTÍ
10-11	...	ROZHOVOR - RADEK HAVLÍK
12-13	...	MENTÁLNÍ ZDRAVÍ
14-16	...	KUNDERA - FENOMÉN ČESKÉ LITERATURY
17	...	KOŇSKÝ VTIP
18-19	...	FUTSALOVÁ LIGA
20-21	...	NEDĚLNÍ CHVILKA POEZIE
22-23	...	PODZIMNÍ AKCE
24	...	RECEPT ZE ŠKOLNÍ KUCHYNĚ

PRVNÍ ŠKOLNÍ DEN

Když o něm většina z nás přes léto slyšela, věděla, že to bude boj. Ovšem netušila, jak moc doslovný. Od šesti třiceti ráno se přede dveřmi školní budovy postupně rozrůstala armáda netrpělivě čekajících žáků - kteří se do města pravděpodobně nemohli dostat jinak, než s rodiči nekompromisně opouštějící teplo domova v neměnnou brzkou hodinu.

Chlad se žákům zakusoval do holých tváří.

Ubíhaly dlouhé minuty a dveře školy se stále neotvíraly. Žactvo se kolem nich stahovalo jako hejno supů kolem těla mršiny. Ti, co byli nejblíže, svým dechem zamlžili skleněné tabulky oken.

První ze supů nevydržel čekání. Ozvalo se zabušení na dveře. Ihned následovalo další. Vyděšený pohled ve tváři šatnářky skrývající se uvnitř budovy jsem viděla i z dálky.

Konečně se ozvalo cvaknutí zámku a žáci se nahrnuli dovnitř. Jako smečka toulavých psů se pustili do svých spolužáků – začínal nový boj, boj o správné místo v zasedacím pořádku. Každý v sobě našel svého vnitřního sprintera, schopného reprezentovat gymnázium na prestižních závodech.

Dusot nohou se rozezněl budovou.

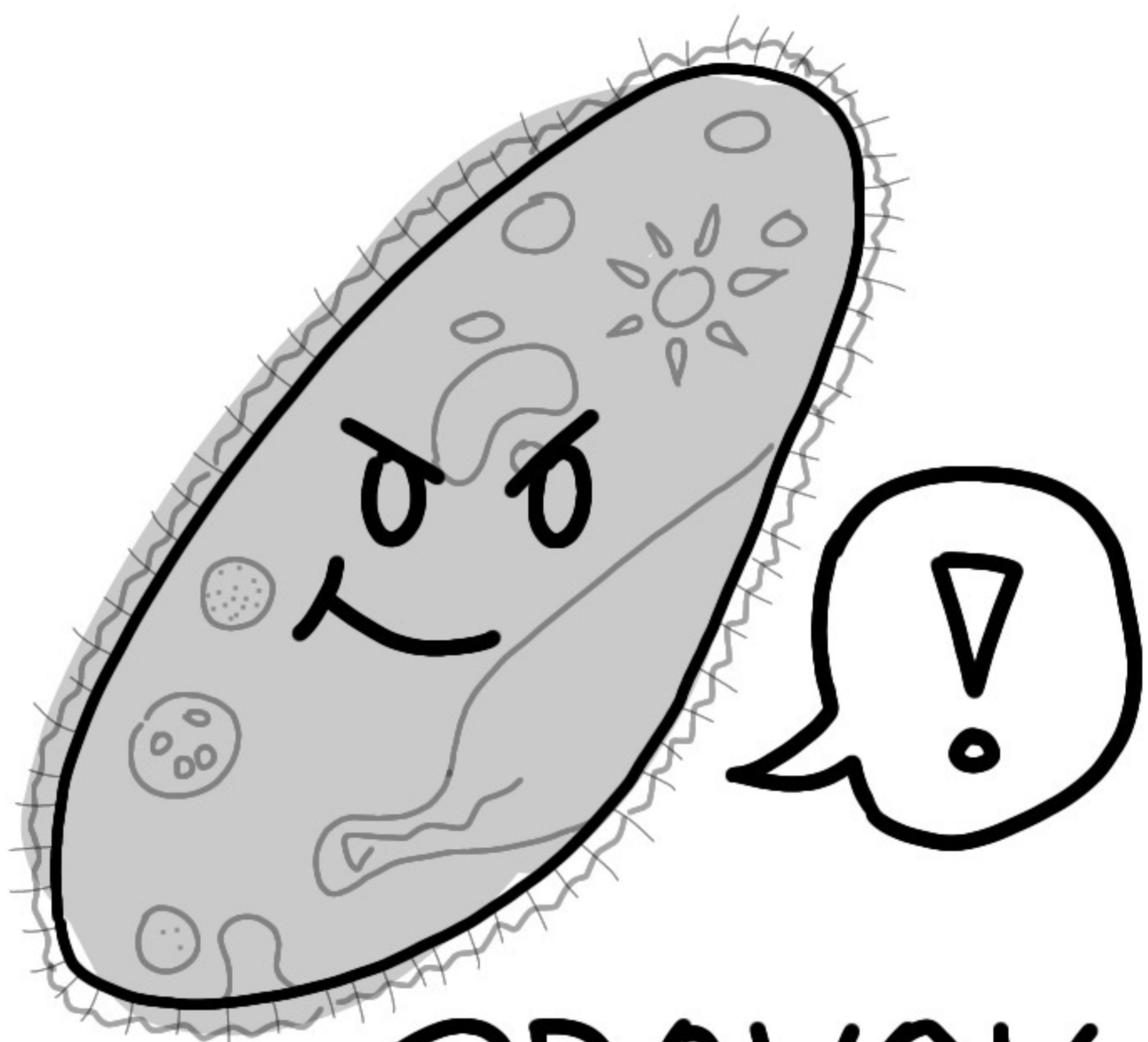
Nestačila jsem se krýt. Jsem si naprosto jistá, že jsem na předloktí slečny z mladšího ročníku viděla krvavý šrám po ráně od gelových nehtů. Na schodech jsem zabírala co nejméně místa a držela se zábradlí, abych se vyhnula ostrým loktům.

Chod'te raději později než dříve, děti. Je to bezpečnější.

Připravila: Kamila Dobešová

ANNA(FÓR)A

Jak se říká jednobuňčnému organismu, který tě opakovně škádlí?

PROVOK

BANÁTSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ EXPEDICE ZA SKRYTÝMI POKLADY

Banát, fascinující koutek Evropy na pomezí Rumunska, Maďarska a Srbska. Studenti naší školy měli opět příležitost do této malebné oblasti plné českých vesniček jet. V tomto článku se dozvímeme, jak to celé dopadlo - co si z této exkurze žáci odvezli?

Přechod 1. den ze Sv. Heleny do Gerníku

Spaní 2. den s nádherným výhledem v Rovensku

HISTORICKÉ OKÉNKO💡

Češi se dostali do Banátu hlavně během 18. a 19. století v rámci habsburské monarchie. Jedním z hlavních důvodů byla kolonizace tohoto regionu, kterou podporovala habsburská vláda. Čeští osadníci byli přilákáni možností získat novou půdu a začít nový život. V rámci této kolonizace byly zakládány české vesnice, jako například Moraviča, Rovensko (a další vesnice, které naši žáci letos navštívili). Češi zde přinesli svou kulturu, zvyky a jazyk a stali se nedílnou součástí kulturního mozaiky Banátu.

Skrytý vodopád cestou z Gerníku do Rovenska

Termální lázně Baile Herculane

Skalní sousoší Decebalus rytina tváře krále Decebala, posledního krále Dácie, který bojoval proti římským císařům, aby zachoval nezávislost Rumunska. sousoší je u města Orsova, sousoší je největší svého druhu v Evropě

Skupinová fotka všech účastníků z posledního odpoledne na salaši

JAKÝ BYL ZPŮSOB STRAVOVÁNÍ?

„Každé ráno jsme dostali snídani formou švédských stolů u místních. Všechno jídlo bylo domácí a úžasné a byla ho veliká spousta. Oběd jsme si zařizovali v průběhu přechodu sami ze svých zásob co jsme si nesli v batohu s sebou (takže to bylo všechno možné jídlo v konzervách atd.) a večer jsme vždycky dostali teplou večeři opět u místních. Všechno jídlo bylo moc dobré, kuchyně podobná naší.“

Šimon, 3.B

Sestup do jeskyně u městečka Dubová

Výhled na Eibenthal z protějšího kopce proti naší louce

CELKOVÉ DOJMY

„Exkurze do Banátu byla skvělou příležitostí seznámit s novou krajinou a kulturou. V obklopení nekonečných zelených lánů a kopců, které spojují uzoučká údolí a řeka Dunaj, jsme všichni našli velký klid a spoustu inspirace. Celá exkurze probíhala s přátelskou a příjemnou atmosférou. Na začátku i na konci každého dne nás čekala výborná domácí kuchyně, zásoba vody a naše „soukromá“ spací louka. Vrcholem celé exkurze byl běh na čas na pověstný eibenthalský kopec, trať o délce 120 m nabízí převýšení 80m. Na trati vytvořil Matěj Votava (V7.A) nový rekord. Vypravit se do této zapomenuté rumunské krajiny s českým duchem vřele doporučuji a můžu se zaručit, že tamní pohostinnost, nádherná příroda a klid vás pochlít.“

Šimon, 3.B

Připravila: Anna Havlíčková

(NE)SKRYTÉ KRÁSY ÚSTÍ SPOLCHEMIE

Zdroj obrázku:
cs.wikipedia.org/wiki/Spolek_pro_chemickou_a_hutn%C3%AD_v%C3%BDrobu

SPOLCHEMIE - ústecký chemický podnik s bohatou historií, v současnosti vyrábějící alkydové a epoxidové pryskyřice. Jako jeden z největších svého druhu hrál pro vývoj města Ústí nad Labem klíčovou roli, poskytoval zaměstnání nemalému počtu místních obyvatel a v době své největší slávy svým půdorysem předčil hranice mikrostátu Vatikán. Zajímavý není ovšem pouze pro svou rozlohu nebo množství jedinečných patentů, pocházejících z místních laboratoří, ale i pro architektonický klenot, kterým je nová správní budova.

Roku 1856 byla založena společnost Rakouský spolek pro chemickou a hutní výrobu. Spolek svým rychlým vzrůstem přispěl k rozvoji českého (v té době rakousko-uherského) chemického průmyslu a ovlivnil i samotné město Ústí nad Labem. Průmyslový areál byl postaven na zelené louce za hranicemi města směrem k Předlicím. Továrna se rychle rozrostla a její plocha později přesáhla více než dvojnásobek historické rozlohy města. Představovala symbol prosperity doby, spolu s ní přišla do města spousta lidí

Do konce 19. století se Rakouský spolek specializoval na výrobu uhličitanu sodného, který byl základní surovinou pro textilní a sklářský průmysl, obě tato odvětví se v té době v okolí Ústí nad Labem těšila rozkvětu. Firma si udržela strategické vedoucí postavení v prodeji této suroviny i nadále, její úspěch stál vždy na schopnosti inovace a přizpůsobení se potřebám trhu. Po rozpadu Rakouska-Uherska došlo k přejmenování firmy a od roku 1920 nenesе již přívlastek „Rakouský“.

Zdroj obrázku:
<https://historyofscience.cz/katalog/tisk.php?id=258>

Do konce 20. let 20. století stále fungovala neogotická v pořadí druhá Stará správní budova Spolchemie, s pokrokem doby ovšem přišla nutnost modernizace závodu. Prostory budovy byly přestavěny na výzkumné laboratoře a bylo zapotřebí zcela nové administrativní budovy. Mezi lety 1929-1930 tak proběhla realizace projektu drážďanské firmy Lossow u. Kühne. Již od svého dostavení byla Nová správní budova považována za jednu z ústeckých dominant. Základem této monumentální stavby byl železobetonový skelet, z vnější strany obložen hnědofialovými pálenými cihlami (údajně s příměsí kovových pilin) tzv.eisenklinker, které byly vyrobeny v závodě samotném. Podzemní část je rozdělena tubusem, jímž skrze stavbu protéká Klíšský potok. Ačkoliv se to na první pohled nezdá, budova byla se svými 44 metry považována za první mrakodrap v Československu. (Později ji výškou předčil palác Všeobecného penzijního ústavu v Praze.) Řadí se k ryze expresionistickým dílům, lze zde pozorovat inspiraci v tehdejší německé moderní architektuře, která se snažila distancovat od vrcholného období funkcionalismu. Architekt Max Hans Kühne ovšem nezanevřel na novogotiku a v detailu navazuje vybočeným nárožím stavby na vzhled gotických opěr. Výjimečnost budovy dokazuje i šestice soch nad terasou sloupového portiku. Jedná se o práci věhlasného berlínského sochaře Huga Lederera, symbolizují motivy, které stojí za úspěchem Spolchemie. Chemie, Věda, Osvěta, Obchod, Merkur, Práce.

Při vstupu do budovy se před vámi rozprostře hala s původním interiérem ve stylu art deco. Abstraktní vitráž schodišťových oken, původní obrazy, nevšední stropní osvětlení nebo obklady z leštěné žuly. Pozoruhodné je ovšem samonosné zábradlí elegantních tvarů, které se při přepravě rozměrnějších kancelářských nákladů do vyšších podlaží dalo snadno rozebrat. Návštěvníka ale nejvíce upoutá dodnes funkční oběžný výtah - páternoster, jenž je přístupný zaměstnancům i veřejnosti. Je jedním z mála v České republice a patří k těm nejdelším. Budova průběhem let neprošla žádnými rozsáhlými rekonstrukcemi.

Zařízení Spolku pro chemickou a hutní výrobu chátralo a produkce továrny měla negativní dopad na životní prostředí v okolí. V řece Bílině nežilo nic, střídala barvy a pachy dle aktuálního výrobního procesu v chemičce. Kolem areálu byla vybourána pro pobyt hygienicky nevhodná oblast. Těžké období přišlo v 90. letech, kdy došlo k vytunelování podniku. I tuhle krizi ale ústecký chemický podnik vydržel a svoje okolí už nezatěžuje jako v minulosti.

V současnosti je cílem SPOLCHEMIE eliminovat svůj negativní vliv na životní prostředí - využitím moderních technologií usiluje o snížení uhlíkové stopy, množství vzniklého odpadu či spotřeby energie. Ve svém snažení je úspěšná, v porovnání s ostatními chemickými závody v republice produkuje nepatrný zlomek chemického odpadu.

Připravila: Klára Licková

POZNEJ SVÉHO UČITELE RADEK HAVLÍK

Jak dlouho učíte na našem gymnáziu a proč jste se chtěl stát učitelem?

Na této škole učím od roku 2005, tedy už osmnáct let. Od malíčka jsem hrál hokej a rád jsem sportoval, takže učitelství pro mne byla jedna z možností, jak v tom pokračovat. Začal jsem studovat tělesnou výchovu a zeměpis, který mě také bavil.

Kde jste hrál hokej?

Hokej jsem hrál v Ústí nad Labem a následně pak v Děčíně za A tým. Bohužel ze zdravotních důvodů jsem musel svoji hokejovou kariéru ukončit. Opakovaně jsem podléhal angínám a škola začala být čím dál tím více náročnější. Vynechával jsem tři nebo i čtyři týdny ze sezóny a dostat se do formy už nebylo tak jednoduché. Následně jsem pak šel na vojnu, takže můj odchod byl logickým krokem.

Často vyprávíte o zkušenostech z vojny, tak jaká byla vaše vojna?

Tím, že jsem se věnoval sportu, pro mne nebyl problém se vojny zúčastnit. Netoužil jsem po modré knížce, a hlavně jsem ze sebe nechtěl dělat nějakého hypochondra. V té době byla povinná základní vojenská služba jeden rok, tak jsem bez zbytečných výmluv na vojnu šel. Moje vojenská služba probíhala v Litoměřicích u ženistů. Dělal jsem tam velitele družstva, což už byla předzvěst mojí učitelské kariéry. Ted' jsem četař v záloze, tak doufám, že mě nepovolají.

Platí pořád váš rekord v pontonových mostech?

Ano, pořád platí. Proti nám stáli Kanadani a Němci. My jsme vše dělali ručně. Dokázali jsme to, že za dvacet minut přejel tank přes Labe u Litoměřic. Byli jsme rychlejší, tím pádem se můžeme pyšnit rekordem ve stavbě pontonového mostu.

Myslíte si, že je tělesná výchova důležitým předmětem?

Podle mého názoru je celkově sport důležitý, takže do mého přesvědčení je zahrnutá i tělesná výchova. Kdyby mělo být podle mého, tak bych do rozvrhu přidal ještě jednu hodinu tělesné výchovy navíc.

Které téma probíráte v hodinách zeměpisu nejraději?

Baví mě hlavně hospodářský zeměpis. Takže to je spojené s obyvatelstvem, průmyslem nebo dopravou. Rád ještě učím regionální stránku světa.

Je o vás známo, že jste navštívil spoustu míst v zahraničí. Jaké místo se vám líbilo nejvíce a jaké místo byste doporučil studentům navštívit?

Nejvíce se mi líbila Austrálie a Nový Zéland. Naše cesta probíhala v obou zemích úplně stejně. Půjčili jsme si auto a prakticky jsme si dělali, co jsme chtěli. Nebyli jsme omezeni časovým presem nebo časem večeře a hned naše výprava měla jinou atmosféru. Jediná věc, o kterou jsme se museli starat, bylo doplňování vody do obytné dodávky. V té době to tam bylo hodně levné, určitě levnější než tady u nás v České republice, takže to také byla jedna z východ. Jestli chce někdo poznávat jiné země, tak za mě doporučuji tedy Austrálii, Nový Zéland nebo Japonsko. To mě tak ze začátku nelákalo, ale nakonec se mi moc líbilo.

Je výhoda při učení vaše cestovatelská minulost?

Do mých hodin se určitě snažím zahrnout své poznatky z cest. Je to pro mě obrovská výhoda. V podstatě celé učivo třetího ročníku mám postaveno na svých zkušenostech.

Jaké dosud vámi nenavštívené místo byste chtěl navštívit?

Lákají mě různé africké země, ale bohužel mě odrazují válečné konflikty nebo nemoci. Dále bych chtěl navštívit Aljašku nebo sever Kanady.

Jak se těšíte na letošní futsalovou ligu? Máte nějakého favorita?

Samozřejmě se těším. Mezi děvčaty jsou moji favoriti jasní. Letos učím jedinou holčičí třídu a tou je 4.D, takže tato děvčata mají mojí plnou podporu. Minulý rok jsem mezi chlapci měl favority letošní 3.B, ale bohužel jejich některé posily odešly a obhajoba bude těžká. Tím pádem letos žádného favorita nemám. Nechám se překvapit.

Mezi žáky jste známý pro svá ikonická trička. Které nosíte nejraději?

Snažím se je nosit tematicky. Tedy pokus probíráme danou zemi, kterou jsem navštívil, obleču si tričko z probírané země. Tyto trička jsem si totiž vždy kupoval jako suvenýr z určité země nebo nosím na tělocvik trička spojená s např. mistrovstvím světa ve stolním tenisu. Nedokáži říct, jaké je moje nejoblíbenější, ale vždy se s každým spojuje moje vzpomínka.

Kolik uzvednete na bench pressu?

Bench press už pár let není moje priorita. Bohužel mám i problémy s ramenem, takže netuším. Momentálně se snažím zaměřovat spíše na kondiční sílu. Chodím hodně běhat a cvičím jiné svalové partie, ale můj rekord je 140 kg při váze 70-80 kg. Co se týče běhání se snažím překonávat, ale běhám spíše delší tratě, tedy 10-12 km.

Jaké jídlo ve školní jídelně máte nejraději?

Polévky mi chutnají všechny. Z hlavních jídel mám rád například pečené kuře s bramborovým knedlíkem a se zelím nebo guláš. Snažím se to střídat, abych nejedl pořád to stejné.

MENTÁLNÍ ZDRAVÍ

Zdroj obrázku:
www.vecteezy.com/vector-art/1339292

„Za našich mladých let jsme si užívali a nezajímali se o to, co vy.“ „Doba, ve které vyrůstáte, je hrozná.“ „To vše máte ze svých telefonů.“

Domnívám se, že většina z nás tyto nebo alespoň podobné fráze slyšela od svých blízkých, když přišla řada na řeč o tématech silně spjatých s naší generací. Většina dospělých si ale dost často neuvědomuje vážnost situace, a to takovou, že si mladiství mohou podobné fráze přebrat úplně jiným způsobem, než jaký byl jejich původní záměr. „Nechápe mě snad? Myslí si, že si to vše vymýslím, jen abych byl zajímavý?“

Nepochopení pro mladší generaci nalezneme už v antickém Řecku, kde filozof jménem Hésiodos napsal: „Ztratil jsem veškerou naději na budoucnost naší země, když dnešní mládež převezme kormidlo vlády. Je to mládež nedisciplinovaná, drzá, nesnesitelná.“ Tento filozof působil na přelomu 8. a 7. století před naším letopočtem a je přímo ukázkovým příkladem, že nepochopení pro mladší generaci je jev, který se traduje již od dávných věků. Spodobným nepochopením se momentálně setkává řada z nás.

V poslední době se tedy čím dál více mladých lidí obrací na psychology smyšlenkou, že možná oni pochopí problémy jejich každodenního života. Má otázka je tedy jednoznačná: Proč si mnoho mladistvých neví rady se svým mentálním zdravím a jak se dá předejít různým stavům úzkosti nebo nekomfortnosti? Tyto a další otázky jsem osobně prodiskutoval s naší paní školní psycholožkou - Mgr. Ivanou Vaverkovou, jejíž přítomnost je u žáků našeho gymnázia každým dnem žádanější... K této problematice se písemně vyjádřila také paní psychoterapeutka – Mgr. Markéta Závěrková.

Podle paní psychoterapeutky je náročné se aktuálnímu světu, kterému jsou mladí lidé vystavováni, postavit čelem.

„Nedávno jsem slyšela přirovnání, ke kterému se připojuji: Kdyby měl pračlověk žít vdnešní době a byl by vystaven takovému množství podnětů a vjemů jako dnešní lidé, tak by nepochybně zešílel. Strach zpochybění a selhání vede kpřehlcení. Sociokulturní nároky a očekávání rodiny, školy a širší společnosti nebyly dříve takovou prioritou a dnes jsou zásadním stresovým faktorem. Je nutné dělat věci dostatečně rychle, včas a správně, jinak nejsem dost dobrý.“

Dle paní psychoterapeutky může být procházení si psychickými i emočními změnami komplikované.

„Pakliže k těmto psychickým a emočním změnám přidáme i požadavky a očekávání od školy nebo rodiny, může dojít k tomu, že projít si tímto obdobím může být až nemožné.“

Důsledky takového přetížení se u nás postupně můžou projevit nejen na schopnosti soustředění se a kvality spánku, ale také na poruchách nálad, nepřiměřených reakcích a v nejhorším případě se u nás mohou projevit známky deprese a úzkostních stavů. Některé zvás tedy napadá otázka: Jak mám tomuto všemu předejít? Odpověď může znít až moc jednoduše. Je třeba odbourat strach a komunikovat s ostatními.

*„Pro období puberty a dospívání je také charakteristické, že jsou pro tyto jedince velmi důležité vrstevnické vztahy. Dospívají, osamostatňují se, budují si své místo mezi lidmi, ve světě. Ktomu potřebují jak příležitost potkat se s jinými mladými lidmi, tak odvahu je oslovit, komunikovat s nimi a vytvářet s nimi vztahy. Odpovědi na tyto otázky mám, když si s druhými rozumím. Když od druhých dostávám pozornost a zájem. V období turbulentních změn puberty, covidovém období, kdy nás lockdown zavřel doma, mohli začít komplikace. **Přímý živý sociální kontakt nic nenahradí.** Mnohým mladým tyto dva roky chybí. V ten důležitý čas byli odkázáni jen na sociální sítě, ted' už si netroufají komunikovat přímo.“*

Sociální sítě ovšem nemusí být strůjci všeho zlého, v poslední době se totiž na sociálních sítích mluví čím dál více o mentálním zdraví. Nebojte se o něm tedy mluvit se svými kamarády nebo blízkými, a pokud odmítají, nebojte se vyhledat pomoc psychologů a psychoterapeutů.

Po příjemném rozhovoru snaší paní školní psycholožkou jsem se dozvěděl, že se postřehy a názory na tuto problematiku silně shodují s paní psychoterapeutkou Mgr. Markétou Závěrkovou. Cílem našeho sezení však bylo zjistit, jakými konkrétními problémy se setkávají žáci našeho gymnázia.

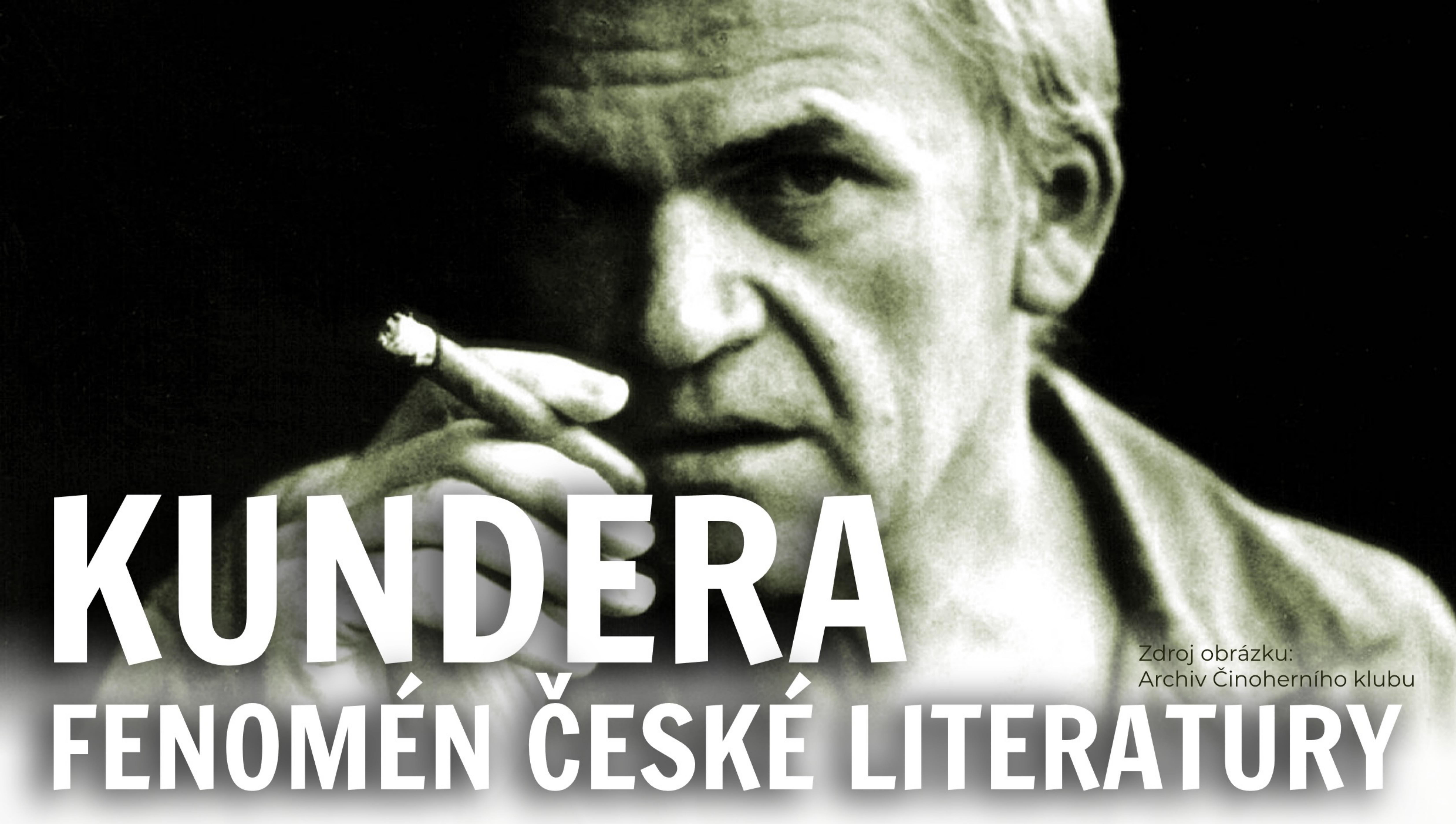
„Řekla bych, že největším problémem momentálně u mladistvých je urychlenost doby. Mladým chybí vnitřní klid. Častokrát utíkají od reality na sociální sítě, kde si prohlubují vztah skrze sociální bubliny. Nic se však nevyrovná fyzickému kontaktu, je třeba získávat zkušenosti a nebát se.“

„Kdybych měla vyjmenovat problémy, snimiž jsem se setkala nejen na vašem gymnáziu, ale i na jiných školách, tak to jsou jednoznačně úzkostné stav. Řekla bych, že za ně může zjedné třetiny nátlak rodičů a školy (rodiče donutili žáka jít na gymnázium, ačkoliv není úplně studijní typ). Čím dál tím častěji se také setkávám se sebepoškozováním. Vaši vrstevníci za mnou často také chodí sproblémem, že neví, kam se zařadit. Mají nejasno ve své sexuální orientaci. Velký problém je porucha příjmu potravy, za něž vnejvětším měřítku může rodinný styl života (odpozorovali „to“ od svých rodičů: Koukej, jak jsem zase přibrala.).

V neposlední řadě jsem se na vaší škole setkala i se známkami deprese. Málem bych zapomněla také na rodinný nesoulad a vztahy. Pro období dospívání je důležité, aby mladiství od svých rodičů dostávali pocit bezpečí, lásky a respektu. Je ovšem důležité nezapomenout na vybudování si určitých hranic.“

Na konec článku zde přikládám malý vzkaz od paní školní psycholožky pro nás všechny: „Mějte se rádi, budte takoví, jaký jste. Hledejte vnitřní mír skrze tvořivé aktivity – malování, tancování, zpěv... Setkáte se tak sami se sebou a se svým já.“
Mgr. Ivana Vaverková

Připravil: Jan Kalina

KUNDERA FENOMÉN ČESKÉ LITERATURY

Zdroj obrázku:
Archiv Činoherního klubu

Milovaný i nenáviděný, kontroverzní a složitý. Nad čím jsem se pozastavila, když jsem jeho knihy četla? Co spojuje jeho díla a co je naopak odlišuje? V následujících řádcích se zamýšlím nad všemi třemi knihami z našeho maturitního kánonu a snažím se vyjít vstříč těm, kteří Kunderu viděli jen v poličkách školní knihovny, i těm, kdo už jeho prózu sami okusili (téhle skupince o něco víc).

JAK ČÍST KUNDERU

Při čtení jsem udělala jednu chybku – nečetla jsem knížky chronologicky tak, jak je Kundera psal. Přemýslíte-li tedy, že se ponoříte do hlubin jeho tvorby, začněte hezky od začátku – od Směšných lásek (byť má i čtení na přeskáčku svoje kouzlo - souvislosti člověku docházejí zpětně a jsou větším překvapením).

Kundera totiž neustále vychází sám ze sebe a prohlubuje myšlenky, jimž dává základ v ranějších dílech. Motivy jednotlivých povídek ve Směšných láskách, v nichž experimentoval s různými vypravěčskými postupy, formou textu a vnitřními světy postav, přenáší do svých dalších děl. V nich se poté archetypy z povídek míchají a potkávají. Nesnaží se každou z knih sdělit něco jiného – naopak, tvoří velký komplex s totožným poselstvím.

Kundera, jak je všeobecně známo, vnímá své postavy jako nástroje – nejsou obrazy opravdových lidí, ale opravdu pouze loutkami v rukou autora. V Nesnesitelné lehkosti bytí je dokonce sám analyzuje a vykládá. Je možné, že v reakci na některé interpretace svého díla raději interpretuje a vysvětluje sám, čtenáři všechno přináší takříkajíc na stříbrném podnose. Jaksi poodhaluje některé z vrstev typického post-modernního románu, které by v jiném případě musel odkrýt kritik, literární vědec či zoufalý student střední školy.

SVLÉKNĚTE SE, ROLEPLAY A NAHATÝ FOTOSHOOTING

Kundera miluje nepoměr sil mezi postavami – jsou to jeho velké věkové rozdíly, je to jeho hra se submisí a dominancí, jeho zalíbení v nevěře. Tlačí vztah dvou lidí do naprostého extrému, vytrhává ho z reality a hraje si s ním jako kočka s myší.

Výrazným motivem, kterým je protkaná velká část kunderovské prózy, je pro mě povídání „svlékněte se“, který se v různých formách promítá do postavy Ludvíka v Žertu, Sabiny v Nesnesitelné lehkosti bytí, milence ve Falešném autostopu (Směšné lásky).

Ve Falešném autostopu hraje roli naprostého odcizení postavy od sebe samé – mladík, jindy citlivý a něžný, se vlivem roleplay naprosto odcizuje své přítelkyni (jindy také citlivé a něžné). Vytrácí se jeho respekt i její osobnost. Fráze v povídce představuje určité znechucení, povýšení se, tvorbu diferenciace mezi postavami.

Stejně vnímám i „svlékněte se“ Ludvíkovo. Dopravází ho v podstatě stejně pocity – nechut, povýšenosť, zadostiučinění.

V Nesnesitelné lehkosti bytí má ale trochu jiný význam. Jak říká sám Kundera – Slova „svlékni se“ slyšela Sabina mnohokrát od Tomáše a utkvěla jí v mysli. Byl to tedy Tomášův rozkaz, který ted' Tomášova milenka adresovala Tomášově ženě. Spojil obě ženy stejnou magickou větou. Ta fráze se přesouvá k jiným aktérům. Je reprodukována. Je téměř jako Sabinina buřinka po dědečkovi, která v Nesnesitelné lehkosti bytí nabývá tolikerých významů. Buřinka i fráze jsou vracejícím se motivem s různící se významem, plujícími jimi jako voda řečištěm, korytem s pokaždé jinou sémantickou řekou – Herakleitovou řekou.

Scénu, kde se Tereza a Sabina navzájem fotí nahé, tedy chápou jako hru o moc. Zmíněné sousloví totiž pokaždé představuje převahu jedné postavy nad druhou, je rozkazem, díky němuž se ta podřízená stává de facto objektem potěšení postavy druhé. Nyní ale proti sobě stojí dvě postavy, které daným objektem byly – Tereza vědomě ze své i Tomášovy strany, Sabina mnohem skrytěji (na své cestě plné zrad, která se jeví naprosto nekonečně, vyjadřuje touhu být banální, vzdát se, nechat se kontrolovat někým jiným, aby ze sebe shodila břímě vlastní zodpovědnosti nad vlastním životem – chce vlastně v určitém smyslu dosáhnout nesnesitelné lehkosti bytí – a vnitřně pronáší: neopouštěj mě, drž mě u sebe, zkrot mě, zotroč mě, bud' silný!)

Stojí tu tedy naproti sobě dvě postavy, obě určitým způsobem ponižovány stejným člověkem, házející po sobě jeho slovy v zápasu o moc nad ním. Střídavě se stávají aktivem a pasivem.

EXISTUJE LÁSKA?

Dalším motivem prosakujícím ze Směšných lásek je záměna lásky „opravdové“, jestliže něco takového existuje, a lásky k sobě samému, lásky „egoistické“. Flajšman z povídky Sympózium i Franz z Lehkosti jsou totiž víceméně lhostejní ke svým ženským protějškům – jeden ji shledává naprosto odpudivou a zoufalou, druhý se s ní hodlá rozejít. Až myšlenka ženiny sebevraždy z lásky změní jejich pohled na ni. Tento zoufalý krok je totiž důkazem o bezmezném odevzdání se a obdivu k mužské postavě. Muž se tak nezamiluje do ženy jako takové, nýbrž do obrazu sebe sama v jejích očích. To je opět typicky Kunderovské - motiv lásky k člověku ne jako celku, ale k něčemu, co reprezentuje. Franz do Sabiny vkládá obraz ženy-matky (pečovatelky i femme fatale ve freudovském, oidipovském slova smyslu), Ludvík vkládá obrazy pomsty, Sabina obrazy zrady atd.

Kundera tak vznáší otázku, je-li „pravá“ láska vůbec možná a není-li každá pouhou egocentrickou kompenzací jistých rysů a nedostatků člověka – milujeme toho, kým se s danou osobou stáváme, popřípadě iluzorní představu dané osoby, ne osobu samotnou.

REZIGNACE NA SVĚT A „ODMÍTNUTÍ H*VNA“

Z Kunderova díla číší jakýsi pesimismus, nevíra v lidstvo a jeho schopnost se poučit – einmal ist keinmal. Historie se neopakuje, lidstvo vše zažívá jaksi poprvé, a je tedy odsouzeno k věčnému chybování, opakování stejných vzorců (a jsme zpátky u Herakleitova řečiště). Kundera tak vysvětluje ty nejbanálnější pojmy ze své současnosti, jako by tušil, že jejich definici většina populace nebude za pár let znát. Sám žije mezi lidmi, které potkal stejný osud – už dávno nevědí, co se dělo za života jejich dědečků. Kundera je s tímto úkazem, snad díky svému pesimismu, smířený, jako by si o společnosti nekreslil žádné ideály. Vysvětluje ochotně, bez jediné známky odsouzení.

Nebyla snad Sabinina touha po vyprázdnění se před Tomášem, a to s buřinkou na hlavě, v absolutním ponížení, jen další zradou? Nerozhodla se zradit i nejuznávanější dogma evropské společnosti, tedy souhlas se stvořením? Nerozhodla se z „h*vna“ udělat věc přítomnou a existující? Nezradila tak samotné bytí?

Zdroj kresby:
Karikatura Jaroslava Kándla

Zdroj kresby:
Karikatury, slavné tváře v čarách

Částečně tento pesimistický přístup vnímám jako pokus o vyvarování se kýče. Kýč, to je pro autora souhlas se stvořením, je to „odmítnutí h*vna“, pochyba o trávicím ústrojí Boha. Kundera se snaží ukazovat všechno – snaží se nepropadat kýči jakékoli ideologie, nesoudit, ale podávat obraz reality. I emoce vykresluje věcně, občasné až cynicky. Osobní pohled autora z díla dýchá, jedná se ale spíše o propracované filosofické úvahy nežli snahy o vymazání jakékoli sféry lidského života. Jedná-li se o myšlenkové směry, Kundera odsuzuje více či méně všechny, a to už z jejich podstaty – myšlenkový směr, ideologie, je pevně spjat s kýčem.

Co si přišel kůň založit do banky?

Koňto.

Tuto zprávu vám přináší
Oficiální zastupitelstvo koňských vtipů
pro Českou a Slovenskou republiku

FUTSALOVÁ LIGA 2023/24

Stejně jako v loňském roce se i letos můžeme těšit ze školní futsalové ligy. Každý den o velké přestávce budou probíhat utkání základních skupin, v liché dny (tj. pondělí, středa, pátek) budou zápasit chlapci a v sudé dny (tj. úterý, čtvrttek) budou zápasit dívky. V soutěži chlapců se utká patnáct týmů, rozdělených do třech skupin po pěti týmech. V dívčí soutěži se ve dvou skupinách utká 10 družstev. Pravidla i formát zůstávají stejné z minulého ročníku.

Nový ročník s sebou nese několik otázek, na které získáme odpovědi až v průběhu sezóny. Dokáže mistrovská 3.B v oslabené sestavě obhájit titul? Dočká se 4.B konečně svého titulu? Co nám předvede uzdravená a kompletní 3.A? Kdo ovládne tabulku střelců po odchodu nejlepšího střelce Jakuba Prouska za oceán? Co nám letos předvede a kam až se dostane „dravé mládí“ z prvních ročníků ve velmi těžké skupině A? Dokáží děvčata ze 3.D pod vedením pana Drahoše obhájit titul a kdo bude jejich největším vyzvátelem?

Skupina A – chlapci

První utkání letošního ročníku futsalové ligy odehráli obhájci titulu ze 3.B proti nováčkům z 1.A. Přes statečný odpor a brzké vedení 1.A nakonec 3.B potvrdila roli favorita a zvítězila 4:1. Druhý velký favorit této skupiny V7.A naprostě převálcovala nováčky z 1.C výsledkem 8:0. Družstvo z 1.C se ale z děsivé porážky skvěle oklepalo a ve svém druhém utkání přehrál 2.A poměrem 2:0. Šlágrem skupiny A byl duel mezi 3.B a V7.A, ve velmi vyhroceném utkání plném drsných střetů padl hned zkraje zápasu rozhodující gól. 3.B zvítězila 1:0 a potvrdila svou pozici na čele tabulky. Po tomto utkání byly dodatečně uděleny dvě „stopky“ na dva zápasy pro hráče Severu (3.B) a Poláka (V7.A). V posledním odehraném utkání skupiny A dokázala 1.A skvěle využít nekompletní sestavy V7.A a zvítězila 2:0.

Skup. A	3.B	V7.A	1.C	1.A	2.A	Body	Skóre
3.B	L	1:0		4:1		6	5:1
V7.A	0:1	I	8:0	0:2		3	8:3
1.C	0:8		G		2:0	3	2:8
1.A	1:4	2:0		A		3	3:4
2.A			0:2		Chl	0	0:2

Skupina B – chlapci

První utkání skupiny B nabídlo souboj favoritů ze 4.B proti nováčkům z V5.A. V napínavém utkání předvedly oba týmy skvělé výkony, ale 4.B potvrdila roli favorita a zvítězila 3:2. Souboj čtvrtých ročníků v podání 4.C a 4.D byl utkáním velmi vyrovnaným a rychlým, jelikož se z důvodu absence hráčů hrálo v poli pouze tři proti třem. 4.C dokázala zdolat odpor 4.D a zvítězila 3:2. Tým 4.C si svou vítěznou náladu přenesl i do svého druhého utkání, kdy hladce prošel přes družstvo V6.A výsledkem 3:0. Další souboj čtvrtých ročníků, tentokrát v podání 4.B a 4.D, opět 4.D body nepřinesl. 4.B kontrolovala průběh utkání a hladce zvítězila 5:1.

Skup. B	4.B	4.D	4.C	V5.A	V6.A	Body	Skóre
4.B			5:1		3:2	3	8:3
4.D	1:5		2:3			0	3:8
4.C		3:2			3:0	6	6:2
V5.A	2:3					0	2:3
V6.A			0:3			0	0:3

Skupina C – chlapci

V prvním utkání skupiny C vyzval favorit ze 4.A tým 2.C. Po vyrovnaném boji 4.A potvrdila roli favorita a zvítězila 2:1. Souboj třetích ročníků, uzdravené 3.A proti bojovné 3.C, nabídl velmi vyrovnané utkání, ve kterém skvělou týmovou hrou 3.C zvítězila 1:0. Další utkání si celek 3.A už pohlídal a s velikou herní převahou zvítězil nad týmem V8.A 1:0. Souboj o první místo skupiny C v podání 3.C a 4.A skončil po zaváhání obrany 3.C dělbou bodů 1:1.

Skup. C	4.A	3.C	3.A	2.C	V8.A	Body	Skóre
4.A	L	1:1		2:1		4	3:2
3.C	1:1	I	1:0			4	2:1
3.A		0:1	G		1:0	3	1:1
2.C	1:2			A		0	1:2
V8.A			0:1		Chl	0	0:1

Skupina A – dívky

V prvním utkání dívčí části futsalové ligy vyzvaly obhájkyně ze 3.D maturantky ze 4.D. Po velmi vyrovnaném souboji favoritky ze 3.D potvrdily svou roli a zvítězily nad 4.D poměrem 1:0. Utkání mezi V7.A a 4.C nabídlo opět velmi vyrovnaný futsal a hru „nahoru dolů“. Po jediném gólu zvítězila V7.A 1:0. Nováček V5.A zaskočil zkušený tým 4.C vítězstvím 3:0.

Velmi vypjatým kláním byl souboj třetích ročníků v podání 3.D a V7.A, toto bojovné utkání plné krásných momentů nám ale branku nenabídlo a skončilo dělbou bodů po výsledku 0:0.

Skup. A	3.D	V7.A	4.C	4.D	V5.A	Body	Skóre
3.D		0:0		1:0		4	1:0
V7.A	0:0		1:0			4	1:0
4.C		0:1			0:3	0	0:4
4.D	0:1					0	0:1
V5.A			3:0			3	3:0

Skupina B – dívky

V prvním utkání skupiny B se utkalo družstvo nováčků z 1.D a favoritek ze 4.B. Skvělým týmovým výkonem si 1.D vysloužila dělbu bodů po výsledku 0:0. Druhé utkání skupiny mezi 3.C a 4.A už nám gól nabídlo a právě jeden gól stačil 3.C k vítězství 1:0. Tým 3.C se ukazuje v podzimní části sezóny ve skvělé formě, když ve druhém utkání hladce prošel přes celek 2.D poměrem 2:0. Souboj čtvrtých ročníků byl bitvou se vším všudy, jediné co scházelo, byl vstřelený gól a proto utkání skončilo remízou 0:0.

Skup. B	4.B	4.A	3.C	1.D	2.D	Body	Skóre
4.B	L	0:0		0:0		2	0:0
4.A	0:0	I	0:1			1	0:1
3.C		1:0	G		2:0	6	3:0
1.D	0:0			A		1	0:0
2.D			0:2		Dív-ky	0	0:2

NEDĚLNÍ CHVILKA POEZIE

Učitel života

Škola naučí tě život lépe chápá
Místo toho mě naučili, jak efektivně na lavici
chrápat
Nuda, děs a vztek
Toho jsem se při vstupu do školy zlek

Kreativita, rozum a cit nám někam utekli
Piš, poslouchej a hezky do lavice zasedni!
Vstaň, jez, uč se, spi
Každý dne, nechť stejný jsi

Já s oblaky chci vzplanout
A unášet se větrem
Sny a cíle nech ted' rozplynout
A rozluč se se svým vjemem

K smrti důležité vzorce a funkce tě naučíme
Nauč se je a diplom ti na oplátku zapůjčíme
Kreativita, co to prosím?
Slovo sprosté, hned zpět k funkcím

Sinus, tangens, kotangens
Co je tohle za nonsens?
Izobáty, firn a atol
Co je tohle zase za blábol?

Podobných nonsensů je hromada
Takhle z nás budou možná tak hovada!

Jan Kalina

Cvičili dlouho
Než jsme přišli
Začali
Když jsme spali
A hráli celou noc a den než nás vyprovodili
Směrem k městu

Ptáci z kaňonu

Anna Formánková

191

dokonalost podobá se smrti
je chladná, šedivá jako střípek
názory na ni se mění neustále
zastavuje se z ní krev v žilách
dobývá se dovnitř jako lupič
krade křičící duše
nenechá je klidně spát
drží je pod skleněným poklopem
krmí je medovými představami
klidným hlasem, cizím jazykem
plete osud pomocí jejich vlasů
omývá je od hřichů
pije jejich krev
čím liší se od smrti?
dokonalost je lež

Anna Hanušová

Až znovu kostelní zvony
 /jež z rána rozechvívají křídla sýkorek/
 odbijí vaše milostné postoje a žaly,
 na zvlhlé ulici budou plavat němé mraky
 a listí zvadlých úsměvů je zasype.

Bílý pramen času zmítá
 dlouhé večery žíhané blankytem
 z rána, co marně tisknete mezi koleny.
 Pod stíny jabloně hlasité ticho,
 nenávratné polibky, mrazení slz
 a koroze blízkosti vašich očí,
 spadne poslední květ,
 další nevypučí,
 a zvony vaše snahy
 přestanou odbíjet.

Bára Postlová

„Pamflety nemají nárok na trvalou uměleckou hodnotu“

Narýsovala neúprosnou kružnici na svém obnaženém boku
 a odtemnila v místnosti bez květin
 Zametla před svým prahem, a spustila se do proudu

Pomalu odlamovala konečky svých prstů
 Neplakala
 Strouhala do ledové vody
 drobky pravé tváře
 Naporcovala chodidla a pak i levé lýtko
 Orgány jako korek vykroutila vývrtkou
 a když z něj zbyly jen oči
 pustila každé jiným směrem

Anna Formánková

Smutek

Co je smutek?
 Je to zkáza?
 Je to vztek?
 Je to brek?
 Smutek je cit který nemají rádi lidé,
 Nic dobrého v něm nevidí,
 V jeho stínu obklopí se strachem,
 A místo hledání cesty vzhůru,
 Dělají si ze života noční můru.
 Ale smutek má i části dobré,
 Může nás posunout dál,
 Předat ponaučení moudré,

Když opouští naší hlavy sál.
 Ten, kdo zažil pravý smutek,
 Užívá si radost,
 Vždy, když vidí dobrý skutek,
 Nemá žádnou starost.
 Beze smutku život nebyl by životem,
 Jsme s ním spjati nerozdělitelným poutem,
 Navždy ho neseeme v sobě,
 Zbavíme se ho až v hrobě.
 Takže smutku nebraňme se,
 Radši i s ním veselme se,
 Pak i smutek bude radost mít,
 Že může s námi hezky žít.

Anonym

CO S NAČATÝM PODZIMEM?

Listy se zabarvují, počasí se každým dnem ochlazuje, sychravý vítr nás štípe do tváří a od úst nám odchází obláčky jemné páry (asoň doufám). Proto vám přinášíme pár tipů, jak strávit příjemné podzimní odpoledne v teple a schování před nástrahami sychravého podzimního počasí.

NOVÁ DIVADELNÍ SEZÓNA V „ČINOHERÁKU“

Stará známá klasika – náš milovaný Činoherák započal svou další sezónu a přináší spoustu nových inscenací, které určitě budou stát za vaši návštěvu! Jednou z premiér je i nová inscenace činoherního studia Krajina se sklady, na kterou se rozhodně přijdte podívat!

<https://cinoherak.cz/inscenace/kss/>

HAVLOVA DIVADELNÍ HRA V KULTURNÍM DOMĚ

Jestliže patříte mezi divadelní nadšence, tak toto je jedinečná příležitost pro zhlédnutí představení, jehož autorem je Václav Havel - „MOTÝL NA ANTÉNĚ a AUDIENCE“, které v Kulturním domě 6. listopadu uvede Divadlo na Vinohradech. V představení můžeme vidět například Jiřího Maryšku (rodáka z Děčína), Marka Holého či Simona Postlerovou!

<https://www.ksul.cz/akce/divadlo-na-vinohradech-vaclav-havel-motyl-na-antene-a-audience/>

MÁTE RÁDI TECHNOLOGIE A UMĚNÍ?

Navštivte expozici Jakuba Tajovského! Výstava a její díla, která nalezneme v Domě umění, nás odkazují k tématům, jako je světelné znečištění nebo neustálý vývoj technologických možností pro mapování a zkoumání světa kolem nás. Nepochybě se jedná o jedinečný zážitek, při němž objevíte krásy experimentálního umění.

<https://duul.cz/jakub-tajovsky/>

KAFKA BAND

Hudební skupina Kafka Band se rozhodla zpracovat do audiovizuální podoby již dvě knihy Franze Kafky. S tímto neobvyklým námětem se rozhodli vystoupit na mnoha evropských podiích a nyní se objeví i u nás v Ústí nad Labem – a to nikde jinde než 3. listopadu v Hranicáři.

<https://hranicar-usti.cz/program/kafka-band/>

PRŮSEČÍKY

– nová beseda v KÚK s odborníkem FSE UJEP

Jedná se o diskusní blok, který vznikl ve spolupráci Fakulty sociálně ekonomické UJEP s Krajskou knihovnou Ústeckého kraje.

Cílem tohoto diskusního bloku je hledat společná téma, která nás jako společnost potkávají každý den. Může se jednat o téma, jež se zabývají právy menšin, etnickou diverzitou nebo třeba věřícími spoluobčany.

Formou diskuse je otevřená debata, při níž jsou přítomní i odborníci – právě z FSE UJEP a mimoto i lidé, kteří s diskutovaným tématem mají osobní zkušenosť a sdílí svůj příběh. Odborníci poskytují těmto diskusím expertní pohled, díky němuž jsou diskuse velice kvalitní a dobře vedené.

Kdy: Každé druhé pondělí v měsíci (nejbližší nás čeká druhé pondělí v listopadu – 13.)

Kde: Knihovna Ústeckého kraje, Winstona Churchilla 3, Teen zóna

V kolik: Od 17:00

Vstupné: Zdarma a otevřené všem zájemcům

Připravila: Markéta Rýdlová

RECEPT ZE ŠKOLNÍ KUCHYNĚ: TĚSTOVINY PEPKA NÁMORNÍKA

Receptura na 10 porcí:

Kuře (nudličky, mleté) 1000g
Špenátové listí v porcích Bonduelle 500g
Olej 40g
Sůl 30g
Cibule 100g
Česnek 30g
Rostlinná smetana 120g
Těstoviny 1600g
Sýr 200g

Výrobní postup:

Cibulku nakrájenou na kostičky orestujeme na oleji do světle žluté barvy, přidáme dracený česnek a překrájený listový špenát. Zalijeme smetanou a podusíme. Kuřecí maso nakrájené na kostičky osolíme, okořeníme a orestujeme. Uvařené těstoviny smícháme se špenátem. Na talíř dáme porci těstovin a nahoru porci masa.

Rozpočet na jednu porci:

Energie: 1355,04 kJ
Bílkoviny: 22,72g
Sacharidy: 37,936g
Tuky: 8,912g
Cholesterol: 54,4g

Chceš se přidat?

Baví vás psaní článků či poezie? Toužíte doplnit časopis o své ilustrace? Chcete se podílet na grafické stránce celého projektu?

Ozvěte se na noviny.jatecka@gymjat.cz

Projevte zájem a rádi vás přibereme do týmu!

Autori tohohletoho

**Kamila
Dobešová**

Příprava článků,
vedoucí komunikace

**Anna
Havlíčková**

Příprava článků

**Ema
Jandová**

Příprava článků,
korektura

**Karolína
Kalová**

Ilustrace

**Jan
Kalina**

Příprava článků

**Sofie
Koumarová**

Šéfredaktorka,
příprava článků

**Klára
Licková**

Šéfredaktorka,
příprava článků

**Martina
Mašková**

Příprava článků

**Markéta
Rýdlová**

Příprava článků

**Lukáš
Svrček**

Grafická úprava

**Šimon
Závěrka**

Příprava článků

JATEČKA
ZÁŘÍ-ŘÍJEN 2023